

MARGIT TENNOSAARIN MATERIAALEISTA
LAURA JÄRVISEN MUOKKAAMA

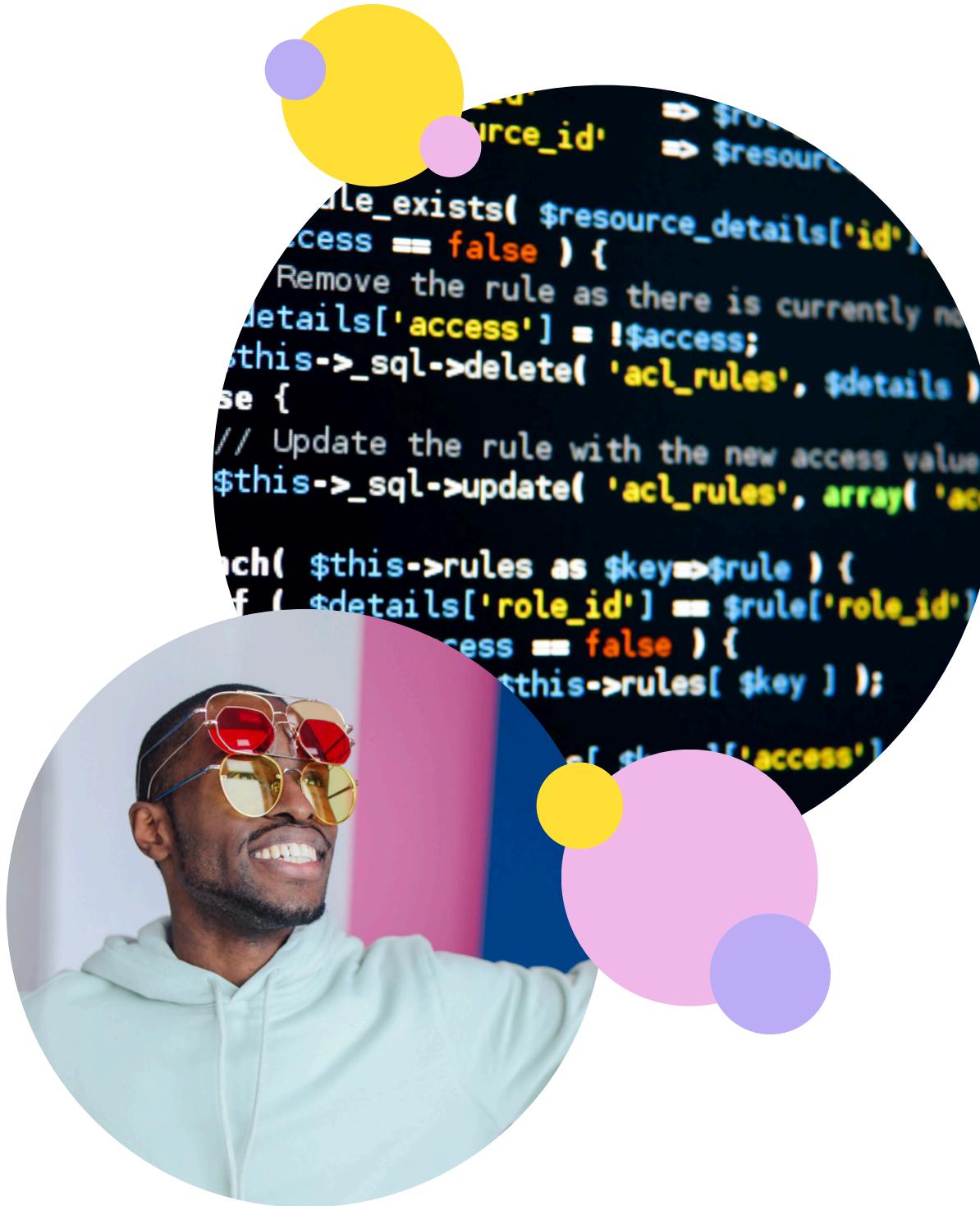
HTML & CSS

TÄNÄÄN

- HTML TIEDOSTON RAKENNE
- SEMANTTINEN HTML
- HTML-MÄÄRITTEET
- TYPOGRAFIA, LISTAT, LINKIT JA KUVAT
- BLOCK JA INLINE ELI LOHKO- JA RIVINSISÄiset ELEMENTIT

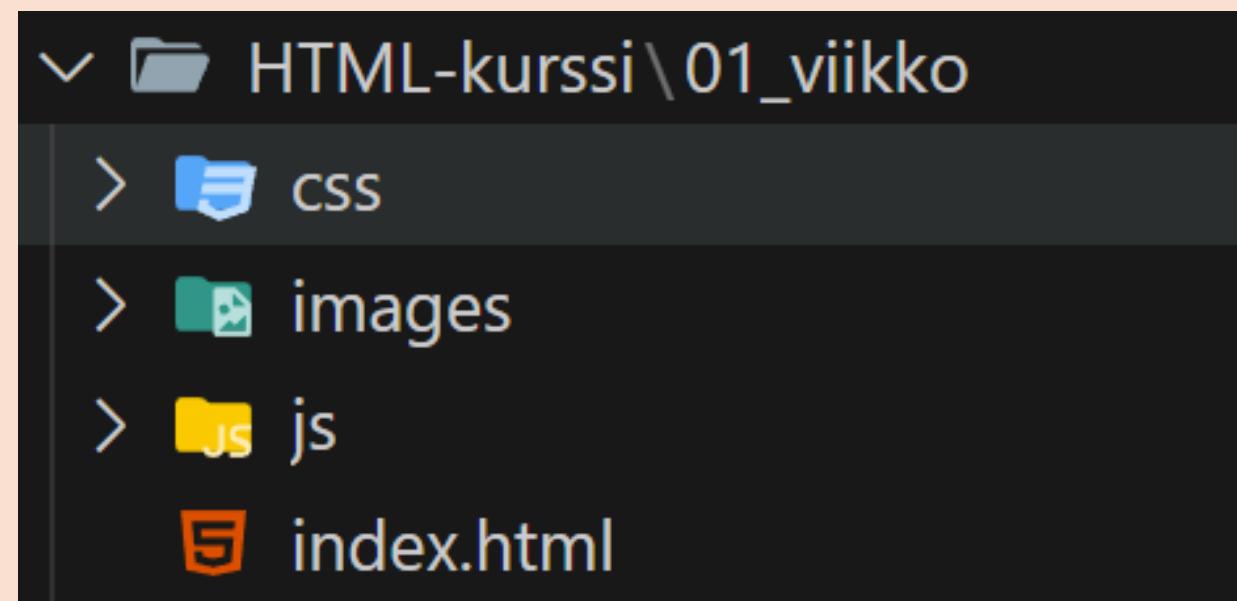

VAROITUksen SANA: NYT TULEE PALJON SISÄLTÖÄ

Aletaan päästä pikkuhiljaan vauhtiin

ALOITUSTILANNE:

- Luo uusi kansio nimeltä HTML-kurssi
- Tee HTML-kurssin sisälle kansio nimeltä 01_viikko
- 01_viikko kansion sisälle tee kansiot nimeltä css, js sekä images
- Tee kansioon 01_viikko tiedosto, nimeltä index.html

HTML TIEDOSTON RAKENNE

<!DOCTYPE html>: Määrittää asiakirjan tyypin

<html>: Juurielementti

<head>: Metatiedot (Sivun otsikko, CSS-linkit jne.)

<body>: Näkyvä sisältö.

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Example</title>
</head>
<body>
  <h1>Hello, World!</h1>
</body>
</html>
```

TESTAA OSA 1

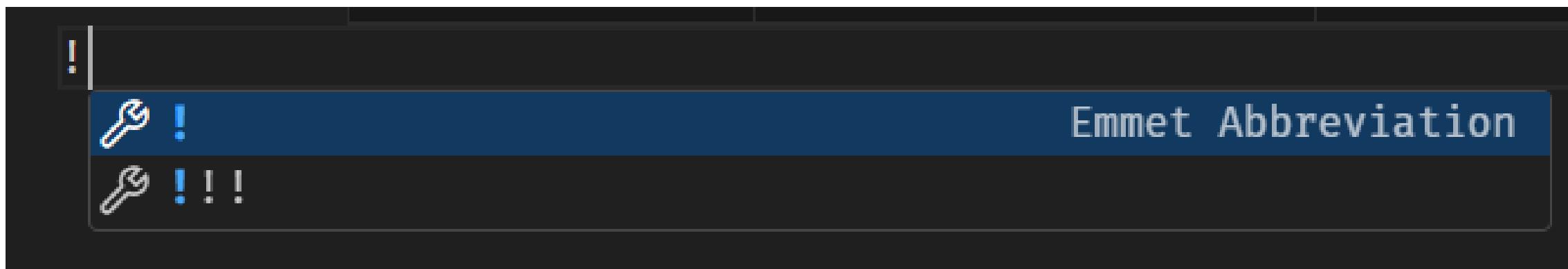
Kirjoita index.html sivulle html tiedoston perusrakenne mukaan lukien:

- Dokumenttityypin tiedot
- <head> osio
- sivun nimi / otsikko
- <body> osio

EMMET APUUN

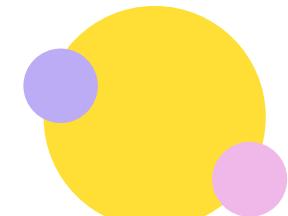
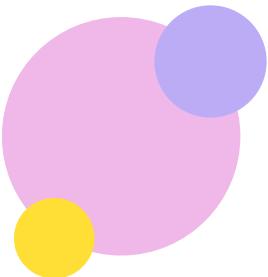
Saat sivun aloituksen todella helposti tällä yhdellä helpolla tempulla:

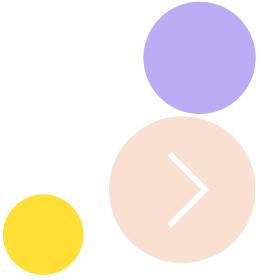

Valitse ensimmäinen enterillä (return)

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="en">
  <head>
    <meta charset="UTF-8" />
    <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0" />
    <title>Document</title>
  </head>
  <body></body>
</html>
```

<https://docs.emmet.io/cheat-sheet/>

SEMANTTINEN HTML

HTML-tunnisteet eli tagit kuvaavat sisältöä

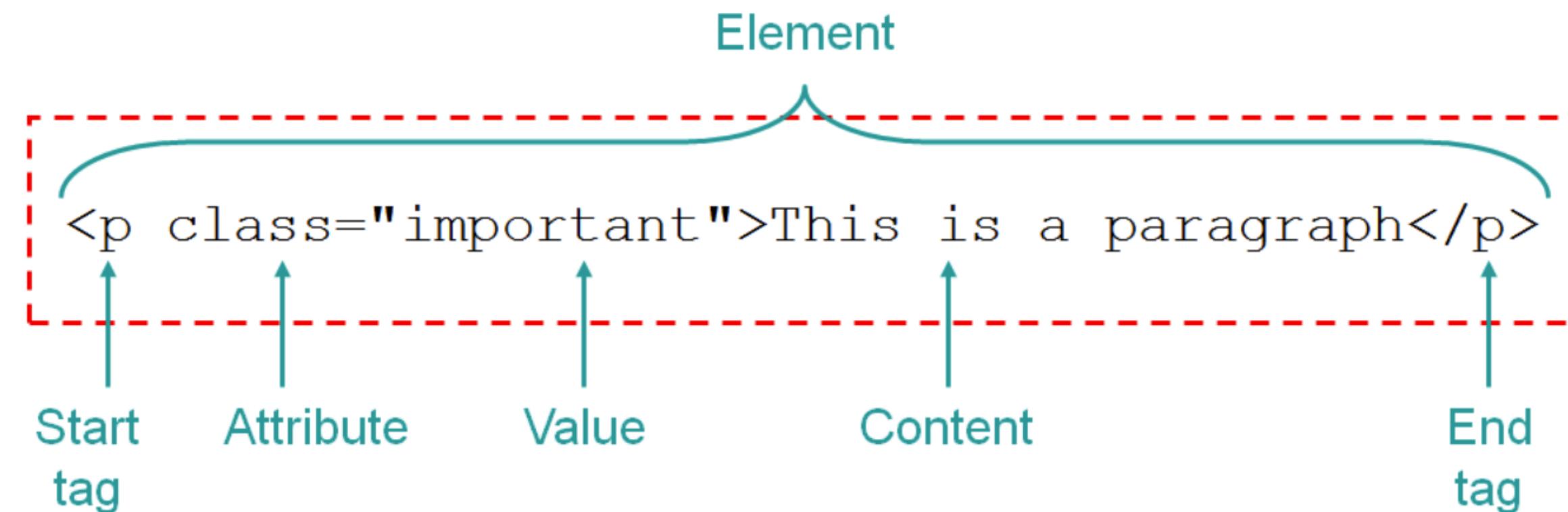
<header>, <nav>, <main>, <section>, <footer>

Helpottaa sivun saavutettavuutta ja parantaa hakukoneiden toimintaa

HTML MÄÄRITTEET

Määritteet antavat lisätietoja elementistä. Ne ovat muotoa:

name="value"

<https://www.onlinedesignteacher.com/2016/03/html-attributes.html>

HTML TYPOGRAFIA

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viiKKO/html_typografia.md

HTML TYPOGRAFIA OTSIKOT

<h1>Otsikko 1</h1> tulisi käyttää pääotsikkona (vain kerran sivulla)
<h2>Otsikko 2</h2> sitten toisen tason otsikkoille
<h3>Otsikko 3</h3> seuraavaksi kolmannen tason otsikkoille
<h4>Otsikko 4</h4> ja niin edelleen...
<h5>Otsikko 5</h5>
<h6>Otsikko 6</h6>

HTML TYPOGRAFIA

< p >Tämä on kappale.</p>

< strong > - Tärkeä teksti

< em > - Korostettu teksti

< mark > - Korostettu/merkitty teksti

< small > - Pienikokoinen teksti

< del > - Poistettu teksti

< ins > - Lisätty teksti

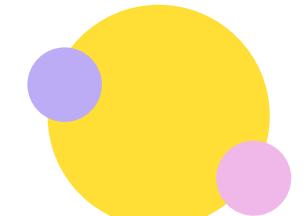
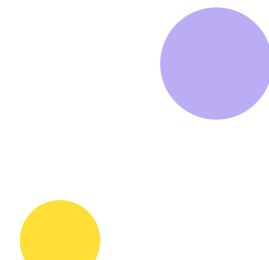
< sub > - Alaviiteteksti

< sup > - Yläviiteteksti

< pre > - Esimuotoiltu teksti

< b > - Lihavoitu teksti (älä käytä tätä, käytä CSS:ää)

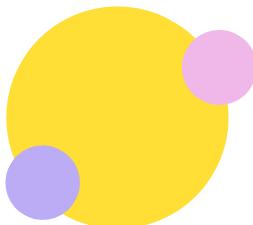
< i > - Kursivoitu teksti (älä käytä tätä, käytä CSS:ää)

HTML LAINAUKSET

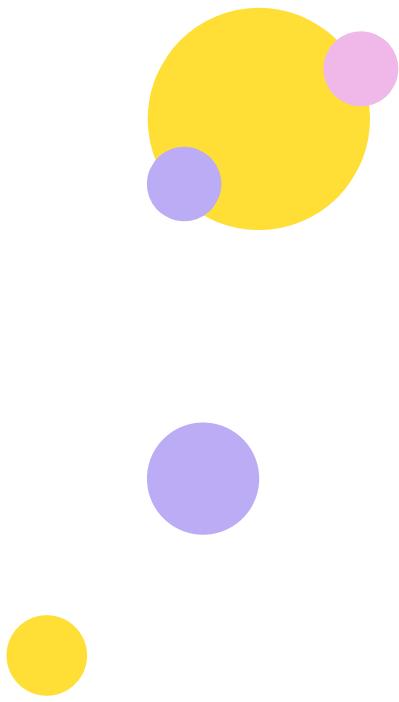

- <abbr title="">** - Määrittelee lyhenteen tai akronyymin
- <address>** - Määrittelee tiedoston kirjoittajan/omistajan yhteystiedot
- <bdo dir="rtl">** - Määrittelee tekstin suunnan (esim. oikealta vasemmalle)
- <blockquote>** - Määrittelee osion, joka on lainattu toisesta lähteestä
- <cite>** - Määrittelee teoksen nimen
- <q>** - Määrittelee lyhyen rivin sisäisen lainauksen

HTML RIVINVAIHDOT

**
** rivinvaihto
<hr> vaakaviiva

TESTAA OSA 2

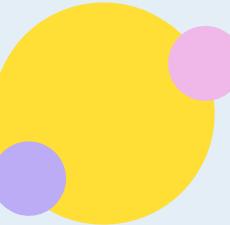
Lisää index.html sivulle päätötsikko.

Lisää kappale otsikon alle ja kokeile tekstillä seuraavia muotoiluja:

- Lihavoitu teksti: Käytä **** ja ****.
- Kursivoitu teksti: Käytä *<i>* ja **.
- Alleviivattu teksti: Käytä <u>.
- Ylä- ja alaviite: Lisää tieteellinen kaava (esim. $E=mc^2$).
- Lainaus: Lisää lyhyt rivinsisäinen lainaus käyttäen **<q>** ja lainauslohko käyttäen **<blockquote>**.

LOHKO- JA RIVINSISÄISET ELEMENTIT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viiKKO/html_block_ja_inline.md

BLOCK ELEMENTS EXPAND NATURALLY

AND NATURALLY DROP BELOW OTHER ELEMENTS

INLINE ELEMENTS FLOW WITH TEXT

PELLentesque habitant morbi tristique senectus
et netus et malesuada fames ac turpis egestas.

Vestibulum **INLINE ELEMENT** vitae, ultricies
egestas, tempor sit amet, ante. Donec eu libero sit
amet quam egestas semper. Aenean ultricies mi
vitae est. Mauris placerat eleifend leo.

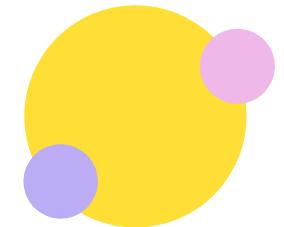
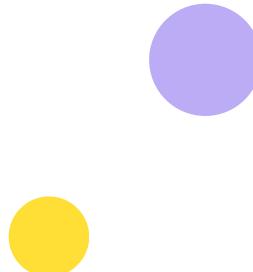
<https://www.impressivewebs.com/difference-block-inline-css/>

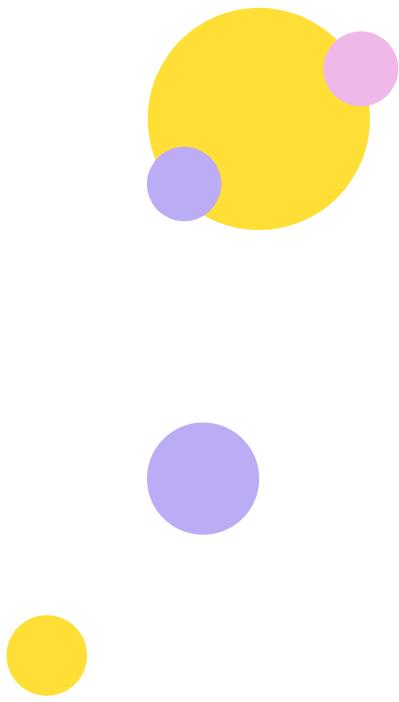
LOHKOELEMENTTEJÄ

<address><article><aside><blockquote><canvas><dd><div><dl><dt><fieldset>
 <figcaption><figure><footer>
 <form><h1><h6><header><hr><main><nav>
<noscript><p><pre><section><table><tfoot><video>

HTML RIVINVAIHDOT

**
** rivinvaihto
<hr> vaakaviiva

MUTTA ENTÄ JOS HALUAN KÄYTTÄÄ JOTAIN MUUTA...

<div> – Määrittelee osion tiedostossa (lohkoelementti)

**** – Määrittelee osion tiedostossa (rivinsisäinen elementti)

Näitä käytetään erilaisten **osioiden** luomiseen osana sivua. Ne eivät itsessään näy mitenkään, niiden apuna käytetään muita määritystä.

HTML LINKIT

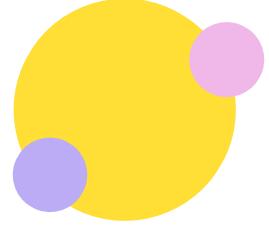
https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viikko/html_linkit.md

HTML LINKIT

Ankkurit/linkit yhdistävät kaksi eri **tiedostoa** tai **sijaintia**.

Yleensä voit tunnistaa linkin viemällä hiiren sen päälle, jolloin hiiren osoitin muuttuu kurSORIKSI.

```
<a href="url" target="_blank">linkkiteksti</a>
```


HTML LINKIT TARGET-ATTRIBUUTTI

target-attribuutti määrittää, **mihin linkitetty tiedosto avataan**.
target-attribuutilla voi olla jokin seuraavista **arvoista**:

_blank – Avaa linkitetyn tiedoston uuteen ikkunaan tai välilehteen

_self – Avaa linkitetyn tiedoston samaan ikkunaan/välilehteen kuin mistä klikattiin (olethusarvo)

_parent – Avaa linkitetyn tiedoston ylätason kehykseen

_top – Avaa linkitetyn tiedoston koko selainikkunaan

framename – Avaa linkitetyn tiedoston nimettyyn kehykseen

HTML LINKIT

ULKOPUOLELLE VAI SIVUN SISÄLLÄ

Linkit sivun ulkopuolelle

< a href="http://google.com">Click For Google

Linkit samalla sivulla

< a href="/about.html">Typography< a href="#footer">Footer

HTML KUVAT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viiotto/html_kuvat.md

HTML KUVAT

Paikallinen kuva (tiedosto koneella tai projektissa)

```

```

Ulkoiset kuvat (linkki kuvaan netissä)

```

```

TESTAA OSA 3

- Lisää linkki suosikkisivustollesi ja aseta se avautumaan uuteen välilehteen.
- Lisää kuva images-kansioon.
- Näytä kansioon lisäämäsi kuva HTML-tiedostossasi sopivalla alt-tekstillä.

HTML LISTAT

https://github.com/bc-web-ohjelmistokehitys/WP25K-HTML-CSS/blob/main/01_viikko/html_listat.md

HTML LISTAT UL VAI OL?

Järjestämättömät listat

- ensimmäinen kohta
 - ensimmäisen kohdan ala-kohta
 - ensimmäisen kohdan toinen ala-kohta
- toinen kohta
- kolmas kohta

Järjestetyt listat

1. ensimmäinen kohta
 - 1.1. ensimmäisen kohdan ala-kohta
 - 1.2. ensimmäisen kohdan toinen ala-kohta
2. toinen kohta
3. kolmas kohta

**Järjestämätön lista on yleinen tapa
navigaation toteuttamiseen**

HTML LISTAT


```
<ul>
  <li>
    Ensimmäinen kohta
    <ul>
      <li>ensimmäisen kohdan ensimmäinen ala-kohta</li>
      <li>ensimmäisen kohdan toinen ala-kohta</li>
    </ul>
  </li>
  <li>Toinen kohta</li>
  <li>Kolmas kohta</li>
</ul>
```

TESTAA OSA 4

- Lisää järjestämätön lista, jossa on kolme valitsemaasi kohtaa (esimerkiksi harrastuksesi).
- Lisää järjestetty lista, jossa on kolme henkilökohtaista tavoitetta tälle kurssille.